

PATĒRĒTĀJU STRĪDU RISINĀŠANAS KOMISIJA

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts pasts@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

patērētāja

sabiedrība

Lēmums par strīdu Rīgā

2021.gada 1.martā

Nr.19-psrk

Patērētāju strīdu risināšanas komisija (turpmāk - Komisija) šādā sastāvā:

Komisijas priekšsēdētājs R.Grāvelsiņš

Komisijas locekļi A.Smagars kā patērētāju interešu pārstāvis un A.Kulbergs kā komersantu interešu pārstāvis

izskatīja rakstveida procesā strīdu starp patērētāju un sabiedrību saistībā ar iegādātu līguma noteikumiem neatbilstošu automašīnu.

No lietas materiāliem izriet, ka 2019.gada 23.augustā patērētāja sabiedrības autoplači iegādājās automašīnu Volvo S60 (turpmāk – automašīna). Pirms automašīnas iegādes patērētāja CSDD mājaslapā pārlicinājās par automašīnas tehniskajiem datiem un izdarīja izvēli par automašīnas iegādi. Par automašīnu patērētāja veica samaksu 13400,00 EUR apmērā, kā arī nodeva sabiedrībai savu veco automašīnu. Pēc automašīnas iegādes atklājās, ka automašīnas datori ir tikuši uzlauzti ar pirātisku programmu, tādējādi dzēšot patieso nobraukumu, tāpat automašīnai ir tikusi lieta sliktas kvalitātes degviela un nepareiza sastāva eļļa, tādā veidā sabojājot automašīnas dzinēju, kuram nepieciešams kapitālais remonts. Patērētāja, uzskatot, ka pirms automašīnas iegādes par to sniegta nepatiesa informācija, tādējādi nevarēja maksāt to cenu, ko patērētāja samaksāja sabiedrībai, vērsās pie sabiedrības ar iesniegumu, prasot veikt automašīnas maiņu pret tādas pašas markas automašīnu, tehniski labā stāvoklī, 2014.gada izlaidumu un nelielu nobraukumu, bet Sabiedrība atbildi nesniedza.

Sabiedrība skaidro, ka sabiedrība automašīnu pārdevusi komisijas līguma ietvaros. Sabiedrība ir kā starpnieks starp fizisko personu – automašīnas pārdevēju un automašīnas pircēju. Sabiedrība skaidro, ka automašīna sabiedrībai nav piederējusi un patērētājam par automašīnai konstatētajām neatbilstībām jāvēršas pie automašīnas iepriekšējā īpašnieka. Tāpat sabiedrība norāda, ka tā automašīnai nav lējusi ne degvielu, ne eļļu un sabiedrībai nav iespējams noskaidrot automašīnas patieso nobraukumu. Tādējādi sabiedrība noraida patērētājas prasību.

Komisija, izvērtējot lietā esošos dokumentus, konstatē, ka automašīnai tikuši sagrozīti nobraukuma rādījumi. Secināms, ka Zviedrijas autoservisā 2016.gada 22.decembrī piefiksētais un datu sistēmā ievadītais automašīnas kilometru rādījums bija 232429 km, bet, veicot tehnisko apskati 2019.gadā, tās nobraukums norādīts 159421 km. Komisija secina, ka patērētāja ir tikusi maldināta par patieso automašīnas nobraukumu. Komisija tāpat informē, ka Latvijā tā ir izplatīta problēma – sagrozīti nobraukuma rādījumi un liela daļa automašīnu tiek pārdotas ar izmainītiem datiem.

Tāpat Komisijas secina, ka automašīnu patērētājam pārdeva sabiedrība, līdz ar to sabiedrībai arī ir jāatbild par pārdotās preces atbilstību līguma noteikumiem, kā arī par patiesas un pilnas informācijas sniegšanu patērētājam.

Komisija norāda, ka sabiedrībai, neskatoties uz to, ka tā automašīnu pārdeva komisijas līguma ietvaros, bija pienākums sniegt patērētājam pilnu un patiesu informāciju par automašīnu, tai skaitā par automašīnas nobraukuma rādījumu. Sabiedrībai pirms preces pārdošanas bija pienākums noskaidrot informāciju par pārdodamo preci un darīt to zināmu patērētājam, lai patērētāja varētu izdarīt izvēli par automašīnas iegādi. Sabiedrībai būtu bijis jānorāda, ka dati par automašīnas nobraukumu var būt falsificēti, tādējādi patērētāji varētu rēķināties, ka automašīnas nobraukums var nebūt paties.

Attiecībā uz patērētājas norādīto, ka automašīnai tikusi lieta sliktas kvalitātes degviela un neatbilstoša eļļa, tādējādi radot bojājumus automašīnas dzinējam, Komisija norāda, ka tās rīcībā nav parādījumi, kas apliecinātu, ka automašīnai bijusi lieta sliktas kvalitātes eļļa un degviela, kā arī Komisijas rīcībā nav informācijas un pierādījumi par dzinējam radītajiem bojājumiem.

Komisija norāda, ka saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk – PTAL) 14.panta pirmās daļas 1.punktu prece uzskatāma par līguma noteikumiem neatbilstošu, ja tai nepiemīt īpašības un izpildījums, kāds parasti piemīt tāda paša veida precēm un kādu patērētājs var pamatoti gaidīt, ņemot vērā preces raksturu un jebkurus, īpaši reklāmā vai preces marķējumā sniegtus publiskus paziņojumus par noteiktām preces īpašībām.

Tādējādi, ņemot vērā, ka patērētājam, iegādājoties automašīnu, tika sniegta informācija par mazāku automašīnas nobraukumu, kā tas bija patiesībā, tādējādi maldinot patērētāju, secināms, ka automašīnu var uzskatīt par līguma noteikumiem neatbilstošu.

Saskaņā ar PTAL 28.panta otro daļu, ja iegādāta līguma noteikumiem neatbilstoša prece, patērētājs sākotnēji ir tiesīgs prasīt, lai pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs bez atlīdzības novērs preces neatbilstību līguma noteikumiem vai bez atlīdzības apmaina preci pret tādu, ar kuru būtu nodrošināta atbilstība līguma noteikumiem, izņemot gadījumu, kad tas nav iespējams vai ir nesamērīgi.

Savukārt PTAL 28.panta trešajā daļā noteikts, ka preces neatbilstības novēršana vai apmaiņa uzskatāma par nesamērīgu, ja tā rada pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam izmaksas, kas nav samērīgas ar citu šā panta pirmajā daļā minēto alternatīvo līdzekli, ņemot vērā preces vērtību bez neatbilstības; neatbilstības nozīmību; to, vai alternatīvā līdzekļa izmantošana nerada patērētājam būtiskas neērtības.

No patērētājas iesnieguma izriet, ka patērētāja vēlas, lai automašīna tiktu apmainīta pret tādas pašas markas automašīnu, tehniski labā stāvoklī, 2014.gada izlaidumu un nelielu nobraukumu. Komisija norāda, ka visticamāk sabiedrībai nebūs iespējams nodrošināt automašīnas maiņu uz tādu, kas atbilstu patērētājas prasībām, un izmaksas, kas sabiedrībai rastos, lai veiktu maiņu uz patērētājas prasībām atbilstošu automašīnu, būtu nesamērīgi augstas. Tāpat Komisija norāda, ka, ņemot vērā to, ka automašīna jau ir tikusi lietota vairāk kā gadu, nebūtu samērīgi prasīt automašīnas maiņu.

Komisija norāda, ka saskaņā ar PTAL 28.panta piekto daļu patērētājs ir tiesīgs pieprasīt, lai pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs attiecīgi samazina preces cenu vai atceļ līgumu un atmaksā par preci samaksāto naudas summu, ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs saprātīgā termiņā nav novērsis preces neatbilstību līguma noteikumiem vai nav apmainījis preci pret līguma noteikumiem atbilstošu vai ja minētās darbības veiktas, radot būtiskas neērtības patērētājam. Samazinot cenu vai atceļot līgumu un atmaksājot patērētājam par preci samaksāto naudas summu, var tikt ņemts vērā preces nolietojums vai labums, ko patērētājs guvis, lietojot preci, un par ko līgumslēdzēja puses ir vienojušās.

Komisija, veicot tirgus analīzi un izvērtējot tirgū esošās automašīnas ar līdzvērtīgiem rādītājiem kā patērētājas iegādātā automašīna, secina, ka citas tirgū esošās līdzvērtīgas automašīnas maksā par 28 – 30% lētāk kā patērētājas iegādātā automašīna.

Ņemot vērā minēto, tā kā patērētāja, iegādājoties automašīnu, tika maldināta par tās nobraukumu un līdz ar to ir uzskatāma par līguma noteikumiem neatbilstošu, kā arī to, ka automašīnas maiņa atbilstoši patērētājas izvirzītajām prasībām nebūs iespējama, kā arī šāda prasība nebūs samērīga, Komisijas ieskatā patērētāja ir tiesīga prasīt cenas samazinājumu 30% apmērā no automašīnas sākotnējās vērtības 15400,00 EUR.

Ņemot vērā minēto, Komisija, pamatojoties uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 26.³ panta pirmo daļu, 26.⁴ panta pirmo un otro daļu, 26.¹¹ panta pirmo daļu, 26.¹² panta pirmo daļu, 28.panta otro un piekto daļu,

nolemj:

daļēji apmierināt patērētājas prasību pret sabiedrību.
Sabiedrībai patērētājai 4620,00 EUR.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 26.¹² panta piekto daļu Komisijas lēmumam ir ieteikuma raksturs un tas nav apstrīdams vai pārsūdzams.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 26.¹² panta septīto daļu Komisijas lēmums ir labprātīgi izpildāms 30 dienu laikā no tā spēkā stāšanās datuma.

Komisijas priekšsēdētājs

R.Grāvelsiņš